

Napsal Miroslav Červenka

(E*forum, 25. 11. 2015)

*V těchto dnech si připomínáme deset let od smrti **Miroslava Červenky** (5. listopadu 1932 – 19. listopadu 2005). Jeho nakladatelské posudky, z nichž jsme již před časem přinesli ukázkou, autor většinou v upravené podobě po vydání předmětného díla otiskoval. V případě posudků na rukopisy sbírek Pavla Janského, které básník zřejmě nabídl Mladé frontě, M. Červenka žádnou recenzi po vydání Janského knihy *Hlavou dolů* (Československý spisovatel, 1967) nezveřejnil. Přinášíme tři texty z Červenkovy pozůstalosti, první a poslední mají povahu posudků, druhý text je spíše redakčním sdělením. Druhý posuzovaný rukopis Janského sbírky s názvem *Hra o život se patrně nedochoval, stejnojmenná báseň je součástí druhé básnickovy sbírky Území tekutých písků* (edice Kvart 1976xx; Petlice 1976xx, PmD 1982). Nепublikujeme zde Červenkovy posudky kvůli tomu, abychom relativizovali dobový veskrze pozitivní ohlas na Janského poezii, ale pro jejich vtip, snahu po přesnosti, kritickou vervu a styl.*

mk

Pavel Janský: *Hlavou dolů*

Jestliže chceme po ostudných Neukolébavkách mít v Mladých cestách druhou knížku šosáckého protišosáctví, tradicionalistického avantgardismu a bezmyslenkovitého racionalismu, vydejme Janského. Pravda, kde Vaculík skládal své krotké fejetonky, tam Janský dramatizuje a monumentalizuje, nebo si to aspoň myslí; ve skutečnosti ta jeho sémantická transformace není ani siláctvím – on prostě *přehání*, práší o sobě a o svém zatroleně konfliktním vidění, ačkoli v celé knížce nic doopravdy nově neviděl. Dává jednou trochu interesantního existencialismusu (závěrečný oddíl), jednou kruté usvědčování světa z renonců dávno známých, jednou záchvat provokativní neurvalosti, prokazatelně nepravdivý už pro způsob, jakým je prezentován: prosím vás, jakápak neurvalost v knížce, kde je vše tak úpravně a podle nejspolehlivějších normiček sesumírováno. Kde volný verš, včetně patřičné prozaizace, plyne hladounce jako nejakademičtější metrum; kde metaforiky jako vojáčky se stavějí do řad podle velikosti a jako cvičenci na spartakiádě vytvářejí úhledné symetrické obrazce; kde motivy jsou tak akorát v paritním zastoupení – trochu nevýbojného civilismu, trochu filosofické hantýrky, trochu poetické konvence. Všechno je tu srozumitelné na první pohled, všechno se vmlouvá, všechno je tak názorné a evidentní, ale život se někam poděl, nejde o něj. Janského kniha patří k těm, jež jsou tím horší, čím více řemesla autor dovede; a Janský ho bohužel dovede poměrně mnoho.

Ať přijde s knížkou teprve tehdy, až bude mít co říci.

***

Pavel Janský: Hlavou dolů

Upřímně se omlouvám, ale věru nevím, proč bych měl dělat reparát z Pavla Janského. Je mi naprosto jasné, že se mohu mýlit, ale pro takový případ je přece rada M[ladých] c[est] vícečlenná a já nemám právo veta. Ať rozhodne mínění většiny, nebo, je-li nejistota, sejděme se a podiskutujme - nikdo není ochotnější poučit se od Řezáče nebo od Holuba nebo od Diviše

než ve stavu hříchu paličatosti se nalézající

Miroslav Červenka

***

Pavel Janský: Hra o život

Nebyl jsem nikdy přítelem tohoto autora a doporučil jsem zamítnout jeho předchozí rukopis. A protivná je mi i druhá sbírka: její vášnivost a dramatičnost a pocit prokletí pokládám za nepravé a usvědčené chladnou šikovností a zběhlým rutinérstvím, s nímž se tu uvádí do pohybu mašina básnických zvyklostí a frází; je to vlastně text velmi hladký a úpravný, a na něm jsou nadělány kudrlinky hyperbol a ozvláštňujících obrátů (zejména nesnesitelné gramatické archaismy!) - ale i tak se každou chvíli prošvihne banalita nedostatečně maskovaná. Obřadnost a patos pak nejsou než prostředky k sugestivnímu nadhodnocování nápadů v podstatě velmi plochých.

Jsem si ovšem vědom, že tento názor není jediný možný - už předešle se sešel s velkým nesouhlasen Ivana Diviše. Je mi také známo, že Janský se zatím ne neúspěšně uvedl jako autor v časopisech i na jakýchsi recitačních večerech. Nerad bych, aby nakladatelství kvůli mně něco prošvihlo. Píšu tento názor s přesvědčením, že bude doplněn názory jiných lidí a že teprve z několika posudků si redakce udělá celkový obraz.

www.ipsl.cz